

**LÄNSRÄTTEN
I DALARNAS LÄN**

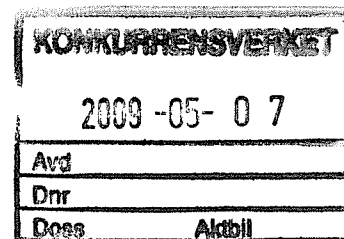
DOM
2009-05-05
Meddelad i
Falun

Mål nr
940-09 E
Rotel 6

SÖKANDE

EKC Sverige AB, 556520-7478
Kalkugnsgratan 14
692 92 Kumla

Ombud: Advokaterna Gunnar Lindgren och Peter Thors
Advokatbyrån Hellgren Linander KB
Box 24053
104 50 Stockholm

MOTPART

Vägverket
781 87 Borlänge

Ombud: Verksjuristen Anders Bengtsson
Vägverket
781 87 Borlänge

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

LÄNSRÄTTENS AVGÖRANDE

Med bifall till ansökan förordnar länsrätten att Vägverkets upphandling avseende "Vägmarkering i Region Mälardalen" inte får avslutas såvitt avser Grupp D1, T1 och Grupp Färg, innan rättelse har skett på så sätt att Vägverket företar en ny anbudsutvärdering, varvid anbud lämnat av Trafikmarkering G. Svalstedt AB inte ska beaktas.

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Vägverket har genomfört en upphandling avseende "Vägmarkering i Region Mälardalen". Tilldelningsbeslut fattades den 16 mars 2009, varigenom Trafikmarkering G. Svalstedt AB (Trafikmarkering) antogs som entreprenör för Grupp D1, Grupp T1 och Grupp Färg.

Dok.Id 62808

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 45	Kullen 4	023-484 00	023-484 80	måndag – fredag
S-791 21 Falun		E-post: lansrattenidalarna@dom.se		08:00-12:00 13:00-16:00

EKC Sverige AB (nedan EKC) begär överprövning av Vägverkets upphandling i de delar den avser Grupp D1, Grupp T1 och Grupp Färg, samt yrkar att länsrätten ska förordna att upphandlingen i dessa delar får avslutas först sedan rättelse har skett på så sätt att Trafikmarkerings anbud förkastas.

Till stöd för sin talan anför EKC i huvudsak följande. Enligt punkten UFB.31 "Anbuds form och innehåll" i upphandlingsföreskrifterna skulle anbudet innehålla uppgifter om företagets finansiella och ekonomiska ställning. I punkten UFB.513 "Krav på finansiell och ekonomisk ställning" i samma handling angavs närmare vilka krav som därvid ställdes och vilka handlingar som skulle inges. I sistnämnda punkt angavs att anbudsgivaren skulle ha en stabil ekonomisk ställning för det aktuella uppdraget. Anbudsgivaren skulle därmed ha minst kreditbetyg A från Dun & Bradstreet eller minst riskklass 3 från UC, eller motsvarande. För att visa att kravet var uppfyllt skulle anbudsgivaren ge in intyg från bank eller kreditupplysningsföretag, inte äldre än en månad från sista anbudsdag. För det fall anbudsgivaren kunde visa skäl för att inte förete de begärda bevisen, såsom t.ex. att företaget var nystartat, fick anbudsgivaren redovisa sin ekonomiska ställning på annat sätt. Det skulle dock vara möjligt för Vägverket att kontrollera uppgifterna. Trafikmarkerings anbud innehöll inte de efterfrågade intygen. Detta beror dock inte på att företaget är nystartat. Trafikmarkering har bedrivit verksamhet sedan 1990. Trafikmarkerings anbud innehöll inte heller någon förklaring till varför de begärda bevisen inte kunde inges. Det har inte heller funnits några hinder för att få ut eller ge in de aktuella intygen. EKC har fått ut intyg avseende Trafikmarkering från såväl Dun & Bradstreet som UC. – Istället för de efterfrågade intygen gav Trafikmarkering in delar av sin årsredovisning. Av årsredovisningen framgår dock inte att Trafikmarkering har en stabil ekonomisk ställning motsvarande kreditbetyg A eller riskklass 3. Inte heller framgår att Trafikmarkering har tillräcklig ekonomisk styrka för att genomföra uppdraget. Av

årsredovisningen framgår istället att den sammanlagda anbudssumman per år på de tre delentreprenader som Trafikmarkering har tilldelats, skulle motsvara närmare tre fjärdedelar av bolagets hela omsättning föregående år. Trafikmarkering gav inte in den till årsredovisningen bilagda revisionsberättelsen. EKC har dock låtit hämta ut den kompletta årsredovisningen. Av sista sidan i årsredovisningen framgår att revisionsberättelsen avviker från det normala. Av revisionsberättelsen framgår att bolaget bl.a. har lånat ut medel till styrelseledamot, vilket står i strid med aktiebolagslagens låneförbud. Revisorn har också haft vissa frågetecken kring värderingen av varulagret. Vidare hade årsredovisningen lämnats in för revision för sent. – EKC har också inhämtat uppgifter från Dun & Bradstreet och UC avseende Trafikmarkering. Av dessa framgår att Dun & Bradstreet sedan den 31 december 2008 inte kan lämna något kreditbetyg och att riskklassen enligt UC sedan den 13 september 2008 varit klass 2 eller sämre. Därvid kan också särskilt noteras att Trafikmarkering närmast ligger på gränsen till UC:s riskklass 1 (den sämsta). Av utdraget från UC framgår att Trafikmarkering under det senaste året, med undantag från två kortare perioder, har pendlat mellan riskklasserna 2 och 1. Det kan således konstateras att Trafikmarkering vid anbudstidens utgång vare sig har ingivit efterfrågade handlingar eller uppfyllt det skall-krav på finansiell och ekonomisk ställning som uppställdes i upphandlingen. Genom att ändå anta anbudet har Vägverket brutit i likabehandlingen av anbudsgivarna. För det fall Trafikmarkerings anbud hade förkastats hade EKC tilldelats uppdraget.

Vägverket bestrider bifall till ansökan och anför i huvudsak följande till stöd för sin inställning. I UFB.513 anges de krav som ställs på anbudsgivarens finansiella och ekonomiska ställning. Kravet formuleras ”Anbudsgivare skall ha en stabil ekonomisk ställning för aktuellt uppdrag.” Hur denna bedömning är avsedd att göras av Vägverket anges fortsatt i bestämmelsen (kreditbetyg, riskklass, intyg från bank, etc). I bestämmelsens tredje stycke anges att anbudsgivarens ekonomiska ställning kan visas även på annat sätt

som beställaren kan godta. I bestämmelsen anges att ”Kravet är uppfyllt om beställaren bedömer att ingivna bevis eller garantier innebär att anbudsgivaren har stabil ekonomisk ställning av motsvarande grad för uppdraget”. Trafikmarkering ingav med anbudet sidorna 1-5 av sin årsredovisning. Av dessa sidor framgår beträffande bolagets ekonomiska ställning bl.a. att bolaget har en balanserad vinst om 1.873.768 kr, att bolaget de två senaste verksamhetsåren har en nettoomsättning om ca 14-17 mkr och att bolaget har ett eget kapital om närmare 2 mkr. Vägverket har av dessa uppgifter bedömt att Trafikmarkering uppfyller kravet på ”stabil ekonomisk ställning för aktuellt uppdrag”. Något omsättningskrav relaterat till kontraktssumman har inte uppställts. Det är korrekt som EKC påstår att vissa sidor i årsredovisningen inte gavs in med anbudet. Vägverket kan dock inte vitsorda EKC:s påstående att de uppgifter som framkommer på den saknade sidorna medför att Trafikmarkering måste anses sakna stabil ekonomisk ställning för uppdraget. Vägverket har efter tilldelningsbeslutet låtit inhämta en kreditbedömning från Dun & Bradstreet, vilken erhöles den 25 mars. Enligt denna uppfyller Trafikmarkering kreditbetyg A. Det föreligger således inte skäl att bedöma Trafikmarkering på annat sätt än som skett vid anbudsprövningen, dvs. att Trafikmarkering uppfyller kravet på stabil ekonomisk ställning för aktuellt uppdrag, liksom att anbudet innehållit nödvändiga handlingar för denna bedömning.

EKC gemmäler i huvudsak följande. Vid sin redovisning av skall-kraven enligt UFB.513 förbigår Vägverket den egna definitionen på vad som avses med ”stabil ekonomisk ställning”, dvs. att ”[a]nbudsgivare skall därmed ha Dun & Bradstreet med minsta kreditbetyg A eller UC med minsta riskklass 3 eller motsvarande”. Vägverket förbigår också skall-kravet i det andra stycket i UFB.513, att anbudsgivaren skall visa att kravet är uppfyllt genom att med anbudet inge intyg från bank eller kreditupplysningsföretag som inte får vara äldre än en månad räknat från sista anbudsdag. Det är ostridigt att Trafikmarkerings anbud inte innehållit något sådant intyg.

Vägverket framhåller att det i tredje stycket i UFB.513 anges att anbudsgivarens ekonomiska ställning kan visas även på annat sätt som beställaren kan godta, men förbigår att en förutsättning för detta enligt bestämmelsen är att "anbudsgivaren kan visa skäl för att inte förete begärda bevis", såsom att företaget är nystartat etc. Trafikmarkering har inte i anbudet visat, eller ens åberopat, några skäl för att inte förete de begärda bevisen. Vägverket har p.g.a. det ovanstående inte haft rätt att godta annan bevisning än intyg från bank eller kreditupplysningsföretag. – Den av Trafikmarkering ingivna årsredovisningen avser ett verksamhetsår som avslutats den 30 april 2008, dvs. nästan ett år före sista anbudsdag. Detta kan jämföras med kravet på att intyget från bank eller kreditupplysningsföretag inte fick vara äldre än en månad. En årsredovisning kan inte jämföras med ett intyg från bank eller kreditupplysningsföretag eftersom de aktuella kreditupplysningsföretagen också tar hänsyn till förekomsten av betalningsanmärkningar, styrelseinformation, allmänt konjunkturläge m.m. Årsredovisningen kan knappast heller ligga till grund för någon kontroll av Vägverket på det sätt som anges i tredje stycket i UFB.513. Även det faktum att väsentliga delar av årsredovisningen – samt revisionsberättelsen – utlämnats i anbudet innebär att handlingar som ingivits av Trafikmarkering i sig inte har innehållit tillräckliga uppgifter för redovisning av företagets ekonomiska ställning. – Det av Vägverket åberopade utdraget från D & B är daterat den 25 mars 2009, dvs. efter anbudstidens utgång och efter tilldelningsbeslutet. Av utdraget framgår att Trafikmarkering samma dag erhöll kreditering A. Vid anbudstidens utgång, tidpunkten för prövningen av anbudet samt meddelandet av tilldelningsbeslutet hade Trafikmarkering ingen rating alls, vilket bl.a. synes ha berott på revisorsanmärkningarna.

Länsrätten har genom interimistiskt beslut den 26 mars 2009 förordnat att upphandlingen i de delar som är aktuella för överprövning inte får avslutas innan länsrätten slutligt har avgjort målet eller något annat har beslutats. I

beslut den 6 april 2009 har länsrätten avslagit yrkande från Vägverket att det interimistiska beslutet av den 26 mars 2009 ska upphävas.

SKÅLEN FÖR LÄNSRÄTTENS AVGÖRANDE

Tillämplig lagstiftning

Enligt 16 kap. 1 § första stycket LOU får en leverantör som anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt den paragrafen.

Av 16 kap. 2 § första stycket LOU framgår att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Av 1 kap. 9 § LOU framgår att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Handlingarna i målet

Upphandlingen har genomförts som en förenklad upphandling enligt 15 kap. LOU.

I UFB.31, ”Anbuds form och innehåll”, i upphandlingsföreskrifterna anges att anbudet ska innehålla bl.a. uppgifter om företagets finansiella och ekonomiska ställning.

Av UFB.3, ”Anbudsgivning”, framgår att anbudsgivaren har att tillse att anbudet är komplett och innehåller samtliga begärda uppgifter i föreskriven form.

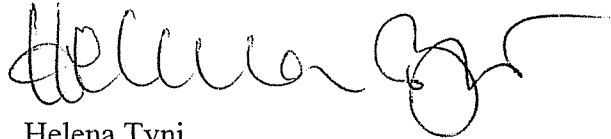
Enligt UFB. 513, ”Krav på finansiell och ekonomisk ställning”, ska anbudsgivare ha en stabil ekonomisk ställning för aktuellt uppdrag. Anbudsgivaren ska därmed ha Dun & Bradstreet med minsta kreditbetyg A eller Upplysningscentralens företagsupplysning (UC) med minsta riskklass tre (3), eller motsvarande. Anbudsgivare visar att kravet är uppfyllt genom att med anbud inge följande bevis: intyg från bank eller kreditupplysningsföretag, ej äldre än en (1) månad räknat från sista anbudsdag. Om anbudsgivaren kan visa skäl, såsom att företaget är nystartat, på grund av koncerninterna regler eller annat liknande förhållande, för att inte förete begärda bevis, får han redovisa sin ekonomiska ställning på ett annat sätt som beställaren godtar. Beställaren ska ha möjlighet att kontrollera anbudsgivarens uppgifter. Kontroll kan t.ex. innebära att det aktuella bolagets revisor kontaktas och att en kassaflödesanalys genomförs. Kravet är uppfyllt om beställaren bedömer att ingivna bevis eller garantier innebär att anbudsgivaren har stabil ekonomisk ställning av motsvarande grad för uppdraget.

Länsrättens bedömning

Det är ostridigt i målet att Trafikmarkering vid anbudstidens utgång inte hade gett in intyg från bank eller kreditupplysningsföretag till utvisande av att bolaget uppfyllde i upphandlingsföreskrifterna uppställt krav på stabil ekonomisk ställning för det aktuella uppdraget. Inte heller har framkommit att Trafikmarkering angett något skäl för att inte förete begärda bevis. Då Trafikmarkering inte på erforderligt sätt har visat att bolaget uppfyller samtliga skall-krav i förfrågningsunderlaget borde Vägverket inte ha beaktat bolagets anbud vid utvärderingen. Genom att ändå göra så har Vägverket brutit mot likabehandlingsprincipen. EKC har obesträtt uppgett att EKC skulle ha tilldelats uppdragen om Trafikmarkerings anbud hade förkastats, varför EKC får anses ha lidit skada på sådant sätt att skäl för ingripande enligt LOU föreligger. Länsrätten finner att upphandlingen, i de delar som är föremål för länsrättens prövning, ska rättas på så sätt att Vägverket ska

företa en ny anbudsutvärdering, varvid anbud lämnat av Trafikmarkering inte ska beaktas.

Hur man överklagar, se bilaga (Dv 3109/1c).

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Helena Tyni', with a long horizontal flourish extending to the right.

Helena Tyni
länsrättsfiskal